

6. oktober 2008

Betydelige forskelle på de økonomiske resultater i de selvejende uddannelsesinstitutioner

De økonomiske resultater fra 2007 for de selvejende uddannelsesinstitutioner er nu kendte. Og de viser, at der er kæmpe forskelle mellem de nye og gamle selvejende uddannelsesinstitutioner. Mens de tidligere amtslige uddannelsesinstitutioner har haft et rigtig flot første år som nye selvejende institutioner og præsteret et samlet overskud på godt 515 mio. kr., har erhvervsskolerne, som har været selvejende i mere end 17 år, et samlet underskud på den ordinære drift på 15 mio. kr. i 2007.

Det almene gymnasium (stx) leverer et overskud på godt 340 mio. kr. – en overskudsgrad på 7 %. VUC præsterer et overskud på 100 mio. kr. og en overskudsgrad på 6 %, og SOSU har et overskud i 2007 på 75 mio. kr. svarende til en overskudsgrad på 10 %. Til sammenligning har erhvervsskolerne samlet set et underskud på 15 mio. kr., som svarer til en overskudsgrad på 0 %.

Uddannelse	Overskud på ordinær drift	Overskudsgrad
Stx	340 mio. kr.	7 %
VUC	100 mio. kr.	6 %
SOSU	75 mio. kr.	10 %
I alt	515 mio. kr.	-
Erhvervsskolerne	÷ 15 mio. kr.	0 %

Hvorfor så store forskelle?

Hvad angår de tidligere amtslige uddannelsesinstitutioner havde disse et meget højt udgiftsniveau, som har været en del af grundlaget for udregningen af taxametrene op til den dag, de blev selvejende institutioner. Ydermere er de nye selvejende institutioner blevet begavet med et overgangstaxameter, der skulle afhjælpe eventuelle økonomiske u hensigtsmæssigheder ved 'systemskiftet'. Med et samlet overskud på 515 mio. kr. og en overskudsgrad mellem 6 % og 10 % må man konstatere, at overgangen fra amtslig til selvejende institution er blevet flot økonomisk afhjulpet.

Derimod har de gamle selvejende institutioner ikke oplevet samme økonomiske gavmildhed fra centralt hold – mildest talt. Fællestaxametret er eksempelvis ikke steget de sidste mange år og har derfor heller ikke fulgt den almindelige prisudvikling i samfundet i øvrigt. Erhvervsskolerne er ydermere blevet mødt med stadig flere krav om effektiviseringer og besparelser i deres 17 år som selvejende institutioner. Krav, som de tidligere amtslige uddannelsesinstitutioner ikke har været belastet af. Derudover har den politiske lydhørhed over for erhvervsskolernes økonomiske problemer ikke vist sig at være særligt stor. F.eks. har det taget mere end 17 år at få fjernet bare de ubegrundede forskelle i taxametrene mellem hhx og stx. (Der er stadig en forskel på 7.500 kr. i begrundede forskelle, men disse har Danske Erhvervsskoler dog svært ved at acceptere som hverken rimelige eller retfærdige).

Forskelsbehandling af uddannelserne?

Er der tale om forskelsbehandling af institutionerne? Både og! Der er ingen tvivl om, at de nye selvejende institutioner økonomisk set har nydt særdeles godt af at have været underlagt amterne, og at den

overgangsftale fra amtslig til selvejende institution, de tidligere amtslige uddannelsesinstitutioner fik tilbudt, har været meget gunstig. Dog forventer vi, at de nye selvejende institutioner stille og roligt vil blive mødt med samme effektiviserings- og besparelseskraV som erhvervsskolerne. Det ændrer dog ikke på billedet af, at de økonomiske udgangspunkter for starttidspunktet som selvejende institution har været vidt forskellige. Det har selvfølgelig stor betydning for forskellige institutioners formåen og ageren.

Det ser desværre ud til at skulle fortsætte. Senest har Finansministeriet fået en rapport om administrative fællesskaber fra Deloitte, der tager udgangspunkt i, at de gamle amtslige institutioner skal effektiviseres med 15 % over de kommende 3 år. Udgangspunktet skulle være, at disse institutioner opnår samme effektivitetsniveau som erhvervsskolerne. På mystisk vis har det nu medført, at også erhvervsskolernes takster til fællesudgifter skal nedsættes med 15 % – og det på trods af, at erhvervsskolerne i stort omfang har gennemført de tiltag, som Deloitte anviser, fx fusioner, udliciteringer og generel effektivisering.